

י י ר י ש ע

פעם ער ציימרג

דעזעס בראטש ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

אויף דעזעס צייטונג האבן מיר אירען מאג פארענליכער עין...

№r. 102, צעהנטער יארהונג, פעסט, פרייטאג א אלול ה'תר"לח, Pest, den 30. August 1878

אונזער קריגע

אין דען צווייטן טריקשען פראווינצען.

נעסטערן איזט עס בערייט אין מאנאטע-ווארדען, ווייט אינזערע ארמעע אין באסען איינ-רוקטען, וויס דאס בעזעטיגט אין אונזערע צו נעהמען. דער איינמארש געשאה מיט בעזאנדע-רער פעסטליכקייט, נור וועגעט דאס מען דארטן דאס זך הערעם אויך אין טרויער-שפיעל ענט-וויקעלן ווירד, באלד אבער האטטע אינזערע אר-מעע איינען קאספע געגען דיא שלעכטען וויסטע-וונגען געגען דיא אוניווערזאמקייט אונד הויכע דעם נייבעזעצטען לאנדעס - אונד דאן ערסט איינען ערבישערשען קאספע געגען דיא טריקשען אינד פאנאטירשען רעוואלוציאנערען איינזאהערען.

אויף דען ארבעטליכען קריגע-שטאנד ערהאפט דא עס אבער וועהרענד איהרער גרענע-בעוואונג אינפערטיוולירן ווערדען קאנטע, דאס זיא ניכט אויך דיא גרענצע איבערשרייטען מיסטען, זא מיט-טע אינזערע רעגירונג דיא געוועלליגע רעסטי-לען, דאס דיא האנזעיס נאטהעווענפאללס אויך אייסערהאלב דער לאנדעס-גרענצע פערווענדעט ווערדען דירפען.

קייט פראווינצען, זאנדערן אים איינען נאמין גרא-סען קריגע געגען א ל ל ע זי-סלאווען, געגען סערביען אינד געגען מאנטענעגרא, דיא בעזעט-צינג בילדעט בלאס דען אפפאנ איינעם גייען גרא-סען קריגעס. באסען אינד דיא הערענאנזיא, זענען וויר מיט דעם בלוטע אונזערען סאלדא-טען עראבערשען בלייבען איינמאל גענעזליך אין קייא וועדער צוריקקאממען - אונד נון זאלל דער עראבערונגעס קריגע נאך ווייטער פארטענעזעטע ווערדען!

נור איר דיעזע וויזע לאסט זיך ערקלערען, ווארום אינזערע ארמעען אין דען צווייטן טריקשען פראווינצען אין דען לעטצען טאגען קיינע ווי-טענע שריטט מאכען - אונד ווארום אים נא-גען לאנדען דיא אפבלייזונג אין זא הארעט מאכט פארנעמטען ווירד, מאן געהט שאן גענוג ווייט וועגן מאן זאגאר אויך דיא האנזעיס אייסע-האלב אינזערע גרענצען צור פערווענדונג נישט. דיא דאמפע-שעס אינד דער דאנא אינד אללע איינענבאהנג-וואנגאס אינד פאללער סאלדאטען, אויף דען שטראסען זעהט מאן פארטויעהרענד קאמטענער אונד עהקענער רעגמענטער; באלד טע געבראכט - עס איזט אלס אבויור אין איינעם גראסען וועלש-קריגע שטעקען ווירדען.

פילע גלויבען אבער, עס האנדלע זיך דא ניכט בלאס און דיא בעזעצטע דער צווייטן טרי-קשען פראווינצען, און דען רוקען אינזערע ארמעע צו גענויען, אונד איהר און פארן קריגעס פערלע-גענויען, עס בערייטען. אויף דיעזע וויזע גלויבען זיא, נאך אונזער איינען שטריד געגען אינזערע ארמעע איינפיהרען צו קאנען, דאהער ווירד אויך דיא ארמעע דעם גראפען פארטויעהרענד פארן דען רעוואלוציאנערען בעזאנדהייט פאר-אללעס מוס דאהער דיא ארמעע דעם גראפען סאפאר איינע בערייטענער פערשטערקונג ער-האלטען.

אונד אין דער טהאט ווירד דיא טריקיא ניכט זאכאלה וועדער עקערעסטיג אונד געשטערקט דאשטעהען קאנען, אין דעם געבירע זיך פארן פילישאפעל טהאטעס נאך אימער דיא רעוואל-וציאן - אונד וויא איינע געסטריגע דעפעטע מעל-דעטע איזט אויך אין דער טריקשען פראווינ-צן א ל ב א נ י ען (אם מערע זיך פארן מא-נטענעגרא) איינע העכטע רעוואלוציאן געגען דיא טריקשען רעגירונג איינענבאכען. אויך דיא דארטען טריקשען רעגירונג ווערדען פארן דען רעוואלוציאנערען צום אפפאל פאר דער רע-גירונג אינד צום אנשלוסען אין דיא רעוואלוציאן פערלויטעט. - דאנן קאמט נאך דער קריגע דער גרעכען געגען דיא טריקיא, דער איהר פילע אינד פיר לאנגע צייט צו שאפען געבען ווירד.

היינט פריה איזט היער אים וועגן פאלגענ-דיע אמטליכע מעלדונג איינענמאנשען: אינזער-אבער-קאמטאנדאנט פילישאפאייטש טעלעגראפיר-טע אים סעראיעווא, דאס ער אס 27-טען אויגוסט איינען מיליטער-אבטהילונגען אין זא אימנע-גענד פארן סעראיעווא ענטוועדעטע, אים דיא דאך-טיגע אימנעבינג פאר דען עברשערשען רעווא-לוציאנערען באנדען צו זייערן, דאמט דיא ענע באנדען דיא פערבוינענע-לויטען אינזערע ארמעע אב-ניינענדר אבטינדען קאנען, איינע ארמעע אב-טהיילונג בענאב זיך זור-אסטליך פארן סעראיעווא נאך גלאזנאן, אבער דיא רעוואלוציאנערען האבען שאן איינע נאכט עפאר דיא פילישע ערבישען אינד זיך נאך אללע גרענענער עברשטרייט; דיא מיסטען דיעזער רעוואלוציאנערען זינד אין איהרע וואהנענען צוריקגעקעהרט, איינע סעהר קעמפען צו וואללען, אבער אין בעדייטענער הויפען דיעזער

דאס נייע בראנזווויני-שטייער-געזעטץ.
(פארשטעמונג)

ה) דען פֿינאנצ-ארנאנטן דארף דער איינ-טריטט אין די ערזייגונגס-לאקאלע אָדער דאס פֿערזווילען אין דעזעלבען וועררעדן דער בע-טרייבנס-צייט נייע פֿערזווויגערט ווערדען. דיא נא-טויגע הילפס-אויבויט צו איהרען אָמטס-האַנדלונג-ניען מיט דער אינטערנעוועהמער אָדער פֿעכטער-לייסטען. ווען מען טאטלירעט דער אברויקוויט אָדער דעס אָרטיס-פֿאַרשטאַנדעס, וועלכעס בייא איינער דורכצוויונג בייגעצאָגען ווירד, ליענט דיא פֿליכט אָב, דען אָמטס-האַנדלונגען דער פֿינאנצ-אַרנאנט איינצי-בייצ-ווירקען, דיא פֿאַר-הויט-פֿאַרשטאַקאלע אָדער אללע צור אינטערזוויונג נאַטהיגען שריפֿטשטיקע שריטפֿאַרטיגען אינער איבער-הויט אַללען געזעצ-ליכען ביישטאַנד צו לייסטען. בייא אָנפֿאַלמס-אַמטליכען אינטערזוויונגען מיט דער אינטערנעווע-המער אָדער ווין שטעלפֿערטערטער דיא פֿאַללע-טען, רעגיסטרירט אָדער נאַכטריגען שריפֿטשטיקע דיא צור אינטערזוויונג אַסאַוויז, זינד אינגעווייט-פֿאַרצייגען. אויט בען נאַהויט, זא האט מאן די-ע-ועלבען דען פֿינאנצ-אַרנאנטן געגען עפֿפֿאַנגס-געשטעטיגע אונבעוויגט איינציהענדליגען.

ה'עפֿער ענטפֿאללענדע שטייער ענטריכטען. בייא אָבעננען אים רויט-אינהאַלטע ווירד זייענס דעס שטאַטעס דיא בערטייט איינצעאָללע שטייער נויכט צוריק ערשטאַטעט. איבערשיסע איבער 1 1/2 פֿערצענט בייא מעטאַללענען אָדער איבער 3 פֿערצענט בייא האַלצענען געפֿעסען אינטער-ליענען איינער בעשטער-פֿאַנג.

נעשעפֿט סבערונט
שאַפֿיאַל-מאַרקט-בעריכט. דיא וואַלדעשעפֿט ווארדע בייא איינעפֿען דער פֿילטע-טוב-ליעפֿט-ראטען לעכטהאַפֿער. וועררעדן דעס מאַרקעס ווארדע אונגעפֿער איינע מיליאָן קילאָגראַם וואַלדע פֿערקויפט, אונט צוזאַר: אויטשיקן 40000 קולאַ, מילישער-טוב-אונט 40000 קולאַ, צינאַר, אונט צאָקל-וואַלדען 20000 קולאַ. דיא טריווע שטעללען זיך פֿער קולאַ-פֿאַל-גענדערמאַסען: א יינשרה פֿינע 2.32-2.50 טול. מיטטעל-פֿינע 2.14-2.14 טול. מיטטלע 1.60-1.75 טול. זאנדר-וואַלדע פֿינע 1.38-1.39 טול. מיטטלע פֿינע 1.10-1.14 טול. ארדינע 1.10 טול. צוויי שור, ווייסע נעכטריט-וואַלדע 1.40-1.68 טול. בלויליכע 1.44 טול. טרויט. ביטע 1.30-1.36 טול. מיטט-פֿאַל-הענשע-דיאַנאַשער 1.35-1.42 טול. גולדען, זא מ ט ע ר 1 1/2 טול. טרויט. בעסטע 1.35-1.55 טול. זא מ ט ע ר 1 1/2 טול. מיטטלע 1.40-1.42 טול. צינאַר, א יינשרה-פֿינע 1.12-1.20 טול. צא א ט ע ר. דיא נאַנטער-האַנדעלע 70-76 טק. געשטעטט-טע 75 טק.

א) דען ברענענדייא-בעטרייב איז איהר גונד דער ערפֿאלטען אַמטליכען בעמערטינג דער לייטטינגס-פֿערטיקייט אים פֿאַראַיס-אָנציעמל-דען, דיא אַנטפֿולדונגען מיטסען אימער אַווע-נאַ-צע קאַלענדער-מאַנאַטע לייטען מיט אַיינאַהמע יעדאַך דעס ערסטען אָדער לעצטען בעטרייבנס-מאַנאַטע, דיא עס אי לייכט פֿאַרקאָממען קאַנן, דיא דער בעטרייב אָדער אַווע-טען 20-טען איינעס מאַנאַטע בענעיגט אונט ענפֿפֿאַלמס אין דען מיט-טען איינעס מאַנאַטע צום אַבשלוסע געלאַנגט. בייא בענעיג דעס בעטרייבנס מיט דיא אַנטפֿולדונג 24 שטונדען פֿריהער ערפֿאלטען, דיאן אבער איי-מער 24 שטונדען פֿאַר בענעיג איינעס נייען מא-נאַטע. דער אינטערנעוועהמער מאַן יעדאַך וועררעדן דעס אַהערנס דורך איינען אָדער מעהרערע אַימ-מען אבער נור דורך נאַנצע קאַלענדער-מאַנאַטען דיאן בעטרייב אינטער-פֿאַנגען.

ב ב ר י כ ט י ג ו נ נ
נייען בראַנזווויני-שטייער-געזעטץ קאַמט דער אויסדרוק פֿאַר: ווירד דער ליקאַהר אַווע-נאַ-נען, דיא אַווע אָדער דרוקפֿעלדער אָדער זאַלל-טע הייסען: ווירד דער ליקאַהר אין דען ב ב י ג נ דען (קלויגען פֿאַסערקל) אויטוי, וואס איינעווינגט יעדער פֿאַלדער געוויס זיך ועלכעס איינעווינגט-פֿערווען האט!

ב ר י צ ע ז
העירן ל' שטייער אין דאָבאַן. דיא האבטן אונטער פֿאַרזאָרט צום נייען דאָטן אין ניי 91 ווארשיינליך ניר פֿליכטיג געלענען; לענען דיא דאָרט געווען, אונט ווא ווערדען פֿירטען, דאס וויר ניר דיא נאכעלפֿערניגע דער צום נייען דאָטען פֿעלגערניג בלעטטער פֿערשייטאַקען נויכט אבער אויך דיא ערנענענע דער פֿעלגערניג בלעטטער דעם פֿירטערניג דאָטען עקסטרודירט פֿעלגערניג, דיא בלעטטער, אין וועלכען דער פֿירטערניג דאָטן וואר, וויר צווייטע גענעליך פֿעליגטען.

העירן לעאפֿאלד ביינן און נאַלעטש: אללע דרויט פֿאַן אַווע נייען בענעיגטען לאַזע זינד קראַנט, וועררעדן איינעס קרוינעס געמלדער דער קרוי אַינעס יעדען פֿאַסערט.

העירן מיכאַעל וויכער און קאַלדינג: דיא האבטן רעכט. מען לאַיטשט: מין הוורד? - שנאַטער הכרת הכרת ומחזיקין אשתו יצאה, לעמידי.

ב ר י ז ט ט
העירן קאַפֿאַר און קאַפֿאַר, דיא האבטן אונטער פֿאַרזאָרט צום נייען דאָטן אין ניי 91 ווארשיינליך ניר פֿליכטיג געלענען; לענען דיא דאָרט געווען, אונט ווא ווערדען פֿירטען, דאס וויר ניר דיא נאכעלפֿערניגע דער צום נייען דאָטען פֿעלגערניג בלעטטער פֿערשייטאַקען נויכט אבער אויך דיא ערנענענע דער פֿעלגערניג בלעטטער דעם פֿירטערניג דאָטען עקסטרודירט פֿעלגערניג, דיא בלעטטער, אין וועלכען דער פֿירטערניג דאָטן וואר, וויר צווייטע גענעליך פֿעליגטען.

א פֿעלצער-היינעס-שטייער פֿאַן געבראַננ-טער גייסטיגער פֿיליסטיקייט ווירד יע נאך פֿער-שיידענדיקייט דער צום ברענענען פֿערווענדעטען אינער גענדרף דער נאַעס דעם מאַיש-רוימעס אַווע-נען. דיא שטייער קאַנן אַווע דרויפֿטען איינ-פֿעסגעשטעללעט ווערדען, אינער צוזאַר: (1) אַיט וועגן דער פֿייטשליקייט, דיא הייסען: אללע געניגען אַבשטעציגען נאך דער ברענענ-פֿאַרריכטונג אונט דעם מאַיש-רוימעס (2) דורך דרויפֿלינגעס איבער-אַיינאַמטען אַדער אַבפֿירען מיט דעם אינטער-העמער (3) אויך נויכט דעם זאַנענאַנטעס-קאַן-טראַל-מעס-אַפֿפֿאַרטעס נאך דער מענען אינער גאַדעאַלטיקייט דעם רעזיניסם יע וויר ע-כע דער דרויט שטייער אַרעטען אין אַווענורניג קאַממען זאַללי דאס געדאַרט מעהר אין ייז וויס-געשטאַפֿט דער פֿינאנצ-אַרנאנט. איינע גענוי אַיט-פֿיאהרוג אַלל דיעזער איינצעהלייטען ווירדע ה יער צו ווייט פֿעלדער.

א אַמ ט ל י כ ז ט ט
ערנעבען זיך בייא איינער אַמטליכען נאַכ-מעסטונג דער געפֿעסעט אַבנענע אָדער איבער-שיסע אים רויט-אינהאַלטע, דיא אבער בייא מ ע ט א ל ל ע נ ען געפֿעסען נויכט מעהר אלס 1 1/2 פֿערצענט. בייא האַלצענען געפֿעסען היינ-גענען נויכט מעהר אלס 3 פֿערצענט בעטראַנען, זא אַווע היעפֿער קיין שטראַם-פֿערפֿאַהרען איינע-לייטען, יעדאַך מיט דער אינטערנעוועהמער פֿיר דער איבערשיס אים רויט-אינהאַלטע נאַכטריענדליך דיא

נעט פֿיררע-ע-שעפֿט. פֿאַן ווייזען וואר נעט-טען פֿיעל צו מאַרקעס געבראַכט. דער פֿערקויפֿט וואר שוואַך, פֿערמישט ווארדען 1200 טעטר.

ו ו י צ ע ז
נייען בראַנזווויני-שטייער-געזעטץ קאַמט דער אויסדרוק פֿאַר: ווירד דער ליקאַהר אַווע-נאַ-נען, דיא אַווע אָדער דרוקפֿעלדער אָדער זאַלל-טע הייסען: ווירד דער ליקאַהר אין דען ב ב י ג נ דען (קלויגען פֿאַסערקל) אויטוי, וואס איינעווינגט יעדער פֿאַלדער געוויס זיך ועלכעס איינעווינגט-פֿערווען האט!

ה א נ ת ר ז
העירן לעאפֿאלד ביינן און נאַלעטש: אללע דרויט פֿאַן אַווע נייען בענעיגטען לאַזע זינד קראַנט, וועררעדן איינעס קרוינעס געמלדער דער קרוי אַינעס יעדען פֿאַסערט.

ה א נ ת ר ז
העירן מיכאַעל וויכער און קאַלדינג: דיא האבטן רעכט. מען לאַיטשט: מין הוורד? - שנאַטער הכרת הכרת ומחזיקין אשתו יצאה, לעמידי.

פֿרוכט-אונד מעהל-פֿרייז-טאַבעלע פֿאַם 27 אינווסט

פֿרייז	קאָלעקט פֿער 100 קילאָט	פֿרייז	קאָלעקט פֿער 100 קילאָט
ווייזען	74	פֿרוכט	74
נײַט בראַנאָס	75	פֿרוכט	75
פֿרוכט	76	פֿרוכט	76
פֿרוכט	77	פֿרוכט	77
פֿרוכט	78	פֿרוכט	78
פֿרוכט	79	פֿרוכט	79
פֿרוכט	80	פֿרוכט	80
פֿרוכט	81	פֿרוכט	81
פֿרוכט	82	פֿרוכט	82
פֿרוכט	83	פֿרוכט	83
פֿרוכט	84	פֿרוכט	84
פֿרוכט	85	פֿרוכט	85
פֿרוכט	86	פֿרוכט	86
פֿרוכט	87	פֿרוכט	87
פֿרוכט	88	פֿרוכט	88
פֿרוכט	89	פֿרוכט	89
פֿרוכט	90	פֿרוכט	90

